

Božje družinsko življenje

Nova luč je tu. Kakor tiha slutnja gre skozi v zimske spono zamrznjeni svet. Četudi je sedanost še vsa trda, žalostna in mrtva: na nebu se svetlika in moč svetlobe raste od dne do dne. In mi vsi upamo: zimski mráz bo minul, zimske spono bodo popustile. V naročju zemlje pa se že zbuja novo življenje. Zato: le veseli se, človeško srce, tudi v trdi zimi, saj bo minila!

In še eno veselje: nova Luč je že tu, od vseh narodov zemlje zaželená in pričakovana. Že priččenja s svojim delom, ne morebiti z velikansko reklamo, kakor smo tega vajeni in ne z vnanjim bleškom, ampak tiho in nevsiljivo. Že pripravlja novo življenje, četudi v tišini skrito.

Skrit čudež, ki ga svet ne pozna, ker je ves tih in v notranjosti skrit, ki se ves v notranjosti odigrava in se prav nič na zunaj ne kaže, a je prav tako velik v načrtu božjem in prav tako potreben, kakor velikí čudeži, ki jih je potem delal.

Pa kakšen je ta čudež? Posvečuje družino. Le pomislimo malo na sličice tega od Boga posvečenega družinskega življenja! Mislimo na obrezovanje in ime, ko je bil otrok slavnostno sprejet v veliko družino judovskega ljudstva; poklonitev modrih ob jaslicah Novorojenega; darovanje v Jeruzalemskem sveetišću; neizrečeno težavni, a pogumni beg v Egipt; vrnitev v Nazaret po dolgih letih izgnanstva; otrok in njegova mati Marija in resni, pogumni rednik Jožef: saj spadajo tako tesno skupaj in so vsi eno, da je tudi tu enota iz treh oseb, enota truda in trpljenja, pa tudi tihega veselja. Ali ni ta enota ljubezni resnični čudež?

In ta sveta božja ljubezen, ki prešinja družino, stori tudi to, da ne mi-

sli nobeden samo nase, ampak je vsejse enega, radost vseh, trpljenje enega, bolečina vseh treh.

Če premišljujemo to sveto, ljubezni polno družinsko življenje, se tudi naša duša napolni z veseljem, ki pozvanja tudi v naših družinah.

Ali ni vsakdo izmed nas tudi član družine? Ali ni Bog sam združil družino, h kateri pripadaš ti, pripadam jaz? Ali ni mar tej naši družini ona sv. Družina vzor in vir milosti? Ali ni potrebno, da tudi v naši družini biva duh božji, sveta ljubezen veže starše z otroki? Ves čas v pobožni dobi nas vodi Cerkev k razmišljanju čudovite skupnosti v družini. In da postane tudi naša družina resnična in prava skupnost ljubezni, za to moramo skrbeti vsak po svoje, da izvršimo to svojo življenjsko nalogo.

V evangeliju pretekle nedelje smo slišali, da je Kristus prvič stopil iz naročja družine in se udeleževal v javnem življenju v Jeruzalemskem templju. Tam je sedel in je poslušal sveti nauk in je pri tem pozabil na vse, celo na mater in očeta, ker ga je klical nebeški Oče, naj se pripravlja na svoj poklic.

In tako se je pričela zanj velika doba njegovega učenja v domu nebeškega Očeta. Doma v Jožefovi delavnici jo je nadaljeval kot rokodelski vajenec. V tistem premišljevanju in obenem vmarljivem delu, v molitvi in delu je dozoreval za svoj mesijanski poklic.

Tudi otroci naših družin polagoma izstopajo iz družinskega kroga. Tudi oni stopajo svoji življenjski nalogi naproti in z vso resnobo naj mislijo na svojo bodočnost. Ne za zapravljanje, ampak za resno delo jim je življenje dano; a sami tega še ne vedo in ne razumejo važnosti svoje bodočnosti.

Zato pa naj jim starši ostanejo voditelji v ljubezni in skrbi.

Toda, Jezus >je šel z njima v Nazaret in jima je bil pokoren«. Tudi v dobi svojega učenja se ni ločil od družine, ampak je ostal njen član še dolgo vrsto let, dokler ni prišla njegova ura.

In bil jima je >pokoren« vse drugače kot doslej. Do tedaj je bil otrok, ki je le podzavestno ubogal očeta in mater, ker mu je bila to nekako otroška potreba. Niti na misel mu ne pride, da ne bi ubogal, da bi se oprostil nadzorstva staršev; še nadalje hoče ostati pri materi, kot doraščajoč mladenič.

Ali pa dandanes ne opažamo, koliko stvari je, ki doraščajoče sinove in hčere odvrčajo, da bi ne bili staršem pol-orni? Kako se jim v notranjosti vzbuja nezadovoljnost in odpor napram ukazom staršev! Kako jih zgledi drugih, zasmehovanje in namigavanje tovarišev in tovarišic podžiga, da odpovedo pokorščino in vdanost! Kako jih vabijo zabave in veselice!

Zato pa je pokorščina krepost, ki mladega človeka okrepi za nebeško kraljestvo. Doraščajoči sinovi in hčere se morajo za pokorščino sami odločiti, se zanjo boriti: ne več pokorni iz strahu kot negodni otroci, ampak iz kreposti kot zreli ljudje.

Glavne smernice

V dveh smereh se giblje vse stremljenje novodobnega sadjarstva. Pred vsem hočemo doseči *enotno produkcijo* — pridelek v *malo sortah*, ki bo skozi in skozi *enakovrsten*, *značilen*, tipičen za kako pokrajino. Le tak pridelek se vedno *lahko proda v vsaki množini*.

Druga stvar je pa stremljenje za *izboljšanjem kakovosti* pridelka, kajti *dobro ceno ima le prvovrstna roba*.

Po nekaterih državah, zlasti v Ameriki so v tem oziru dognali tako daleč, da pridelujejo obširne pokrajine kar samo po 2, 3 sorte v takih množinah, da preplavijo z njimi cele

države in v tako popolni kakovosti, da ni najti na plodovih najmanjšega madeža. Posamezni nasadi obsegajo na tisoče in tisoče dreves *ene same sorte*. Plodovi enega izvora so tako *enakomerno razviti*, da so v svrcji *zunanosti* — po debelosti, obliki in barvi — popolnoma enaki. To je višek *tipizacije* in *standardizacije* — višek enotne produkcije in višek kakovosti.

Kako pa je pri nas? Oh, kaj bi vpraševali! Saj vsi vemo kako daleč smo še. Toda obupati ne smemo. Odločno se oprimumo dela, pa bomo nekaj že dosegli. O izboljšanju kakovosti smo obširno pisali v minulem letu. Naj izpregovorimo danes še nekoliko o *potih*, ki bi nas najhitreje in najbolj zanesljivo privedli do enotnosti v pridelku.

Ta cilj je najdlje od nas in se mu bomo najtežje izdatno približali, dosegli ga pa ne bomo nikdar. Poglejmo le naš jabolčni pridelek! To je zmes neštetihi znanih in neznanih sort. V to nepregledno zmešnjavo moramo hkrati poseči od *treh strani*:

1. *Določiti moramo nekaj ma'ega* (3, 4, največ 5) sort, ki uspevajo v našem podnebju in zemlji.

2. *Saditi moramo odslej dosledno samo tiste določene sorte*.

3. Vse drevje drugih sort, zlasti pa takih, ki iz kateregakoli vzroka ne ugajajo, treba *čimprej precepiti z določenimi sortami*.

Sorte, ki naj jih sadjarji odslej razmnožujejo v posameznih presledkih naše banovine, so že določene v *krajevnih* (ožjih) *sadnih izborih*, ki so bili baš s koncem minulega leta izdelani po vsej banovini. Sedaj je pa dolžnost vsakega zavednega sadjarja, da se seznaní s temi sortami. Najbolje stori, ako si jih napiše in se jih prav nauči enkrat za vselej. To je negotibno potrebno, če hoče res zmerno in s pridom zasledovati zgoraj omenjeni smoter.

Tudi glede zasajanja novih nasadov v sadnem izboru določenih sortah ni dandanes nikake ovire. Naši

drevesničarji se bodo strogo držali sadnih izborov in bodo gojili pred vsem drevje v dotičnih sortah.

Važno sredstvo za doseg enotnega pridelka je končno *preceptljanje*. Ni to sicer lahko delo, toda je tako hvaležno, da ga ne moremo dovolj priporočiti. Lotiti se ga mora vsak sadjar, če hoče, da se bo v doglednem času vsaj nekoliko približal zaželjenemu cilju — enotnosti pridelka.

Sedaj je čas, da se pripravimo na to važno delo. Takoj sedaj *določimo*, katero drevje bomo precepili. Potem mu pravilno *obžagajmo vrh* in si brez odloga preskrbimo potrebne cepiče. Kdor ima tako drevje doma, naj reže cepiče še ta mesec, ki je za to delo najbolj prikladen. Kdor mora pa cepiče šele iskati, naj si ogleda takoj, kje jih bo dobil. Sadjar, ki zna sam požlahtnjevati, naj si sedaj čez zimo oskrbi potrebno orodje in potrebščine, cepilno smolo in vezivo.

Kdor pa tega posla ni vajen, naj si že sedaj zagotovi potrebnega veščaka, ki mu bo delo spomladi o pravem času izvršil.

Vsi zavedni sadjarji bodo tudi člani Sadjarskega in vrtnarskega društva in bodo brali njegovo glasilo »Sadjarja in vrtnarja«. H.

O lepilih

Pri različnih popravilih v domači hiši, za katera posebno otroci kaj radi poskrbe, da jih ne zmanjka, potrebujemo razen mizarškega orodja še razna lepila. Tudi o teh je treba nekaj vedeti, če hočemo, da bo delo kaj vredno.

Lepila so kaj različna; ravna jo se po predmetih, za katere jih rabimo. Za majhna popravila je neobhodno potreben ribji klej, sindetikon ali druga lepila v tubah, ki so baš zaradi tega zelo prikladna. Za les jemljemo običajni mizarški klej, o katerem smo že lani govorili, kako moramo z njim ravnati. Če rabimo klej, ki ne sme biti v vodi topljiv, mu dodamo lanenega firneža, in sicer

vzamemo dva dela firneža na pet delov kleja. Dekstrin je ceneni klej za lepljenje papirja in lepenke. Dobimo ga naprodaj v obliki prahu (dekstrinov prah), ki ga je treba v topli vodi raztopiti, pridenemo mu tudi nekoliko salicilove kisline. Zelo pogosto rabimo tudi škrobov lep, posebno, kadar hočemo nalepljati fotografije, sploh papir na papir, n. pr. pri vezavi knjig. Naredimo ga takole: Navaden škrob razmešamo v mlačni vodi. Nato mu med vednim mešanjem prilivamo vrelo vodo, dokler ne nastane modrikasto bela, žličasta snov. Tudi za zlepljanje stekla in porcelana dobimo naprodaj lepilo, neke posebne vrste kit; ta nam vsaj za nekaj časa napravi ubite predmete zopet cele. Papir lepimo na steklo s temle lepilom: Kit iz pet gramov plavne krede, 40 g škroba in četrt litra vode mrzlo zmešamo ter pridenemo polagoma 30 gramov dvajset odstotnega (20%) natrijevega luga. Tudi celuloid lahko zlepimo, če pomažemo oba dela z acetonom in jih tesno stisnemo skupaj. Pri nepravilnem ravnanju z jedilnimi noži med pomivanjem se odmočijo kaj radi noževi ročaji, da se rezila snamejo. To popravimo s temle lepilom: dva dela kolofonije in en del plavne krede stresemo v luknjo ročaja, potem pa potisnemo vanjo močno razgreto rezilo. Tvarina se stali in rezilo tiči zopet trdno v ročaju.

Za vse lepljenje in klejenje velja tole: Vedno namažemo lepilo na tenko! Luknjičasta tvarina (glina, papirjevina) se mora lepila najprvo nasrkati, potem ga pa še enkrat nanesimo, da prime. Ako moramo dve popolnoma gladki ploskvi pritrčiti drugo na drugo, tedaj je priporočljivo, da jih naredimo preje nekoliko raskave s peščenim papirjem. Z lesa, ki smo ga že enkrat limali, moramo skrbno odstrgati ves stari klej, preden nanesimo svežega.

Nekaj navcdil za krml'enie živine

Naš kmet razpolaga z mnogimi vrstami pridelkov, pa tudi odpadkov, ki se mu bolje izplačajo, če jih pokrmi živini, prašičem ali peru nini, nego če jih proda. Za to hočemo tukaj povedati nekaj naukov, ki jih je upoštevati pri pokladanju razne vrste krme.

K r o m p i r pokladamo z najboljšim uspehom prašičem in sicer ne surovega, pa tudi ne kuhanega, ampak parjenega v brzoparilniku, ker bolje ohrani redilne snovi. Vode, s ka ero smo parili krompir, ne smemo zmešati s kumo, ker je škodljiva; vsebuje namreč strupeno snov »solanin«, ki živalim ne de dobro. Sparjeni krompir zmečkamo in pomešamo z otrobi, pa tudi z drugo krmo. — Če smo primorani krmiti krompir kravam, ga zmešamo in zmečkamo z rezanico ki ji dodamo še nekoliko otrobov in pest soli. Pri krmljenju mlade živine in mladih prašičev s krompirjem dodamo tudi nekaj ribje moke in klanega apna; če ga imamo, je dobro tudi posneto mleko ali sirotka. — Surov krompir pokladati v splošnem ni priporočljivo, ker ga živali slabo izkoristijo. Če je to neizbežno, tedaj ga moramo razrezati in pomešati med rezanico za goveo živino. Prašičem se pa sploh ne izplača krmiti ga v surovem stanju.

P e s a, korenje, repa so dobri le v surovem stanju toda z rezani na rezanici ali vsaj na debelo skosani. Če so drobno zrezani, jih je zmešati za govedo z rezanco, da se ta ovlaži in oboje bolje prebavi. Prašičem jih pa damo najrajši v velikih kosih zrezano, ker jih v koritu zgrizejo in tedaj dobro prežvečijo. Kuhati peso, korenje ali repo ni priporočljivo, ker gre mnogo redilnih snovi v zgubo. Razen tega je škoda na času in kurivu.

S u h o listje pese, repe, korenja je prašičem pokladati namočene ali ovlažene, ne kuhane-

ga, goveji živini pa zrezanega skupaj z rezanco. Vsebuje precej redilnih snovi, največ škroba in sladkora, primanjkuje mu pa beljakovin in tlašče, zato primešamo taki krmi nekaj otrobov ali oljnatih (lanenih, bučnih ali sličnih) tropin.

S e m p i r ali seneni drobci ki ga dobimo, ko spravimo skedenj ali druge shrambe sena, ima v sebi precej redilnih snovi, zato ga ni zavreči. Vendar ga ne smemo pokladati živini v surovem stanju. Razen drobnih listov, semena trav in de'elj vsebuje tudi obilo semena plevelnih rastlin. Mnogo teh gre skozi živalsko telo neprebavljenih, pride v gnoj in ž njim na njivo, ki se s tem zapleveli. Sempir je najbolje v škaflu prejariti z vrelo vodo, ki uniči škodljivost vsega semena, potem šele pokladati živini pomešanega z rezanico. Suhega tudi ni dajati, kajti ima pre eč prahu in rad gre živalim v sapnik.

T u d i plevelno seme, ki ga dobimo pri čiščenju žita ali pri trijeriranju, ne smemo krmiti v istem stanju, ampak ga zmeljemo ali pa oparimo, da zgubi kaljivost. Najslabše pa je tako seme vreči na gnoj, ker s tem še bolj zapleveljimo svoje njive, na drugi strani pa zavremo s tem mnogo hranilnih snovi. Edino perutnini se tako seme lahko poklada, ker ga njih mlinček gotovo in temeljito prebavi.

V s e zrnje žita in koruze se smatra kot tečna krma, ki že v manjših količinah izredno ugodno učinkuje pri prehrani vsakovrstnih živali. Vendar je tudi med raznim zrnjem razlika v njih vrednosti in učinkovitosti. Vrednost zrna je odvisna od njegove vsebine beljakovin, tošča in škroba. Tako je n. pr. o v e s izrazito beljakovinsto zrnje, za katero so najbolj hvaležni konji, ki težko de'ajo, in mlada živina, ki raste. Posebno pri konjih ne more nobeno drugo zrnje popolnoma nadomestiti ovsa v njegovi učinkovitosti na njih de'avno slo. Pa tudi mlada živina ga prav dobro izplača. Konjem ga dajemo vedno celega, mladi živini in govedu pa zdrob-

ljenega ali zmečkanega, da ga dobro prebavijo. Nikdar ga pa ni kuhati.

Koruzna vsebuje več tolišče, za to je bolj prikladna za pisanje prašičev in govodi. Za mlado živino ni posebno pripravna, ker žene preveč na mast, manj pa na rast. Pri kravahmoiznicah pospešuje mlečnost. Če je koruzna poceni, jo tupa am krmijo tudi konjem, namesto ovsaj; toda povzroča prekado potenje in zmanjša odpornost pri delu. Pokladamo je konjem celo, ostali živini kot zdrob ali mo'ko, le izjemoma prašičem namočeno 24 ur v vodi. Celu koruzo prašiči slabo izrabijo.

Ječmen vsebuje precej beljakovin in nadomestuje posebno pri mladi živini oves. Pri pisanju kakovostno prvovrstnih prašičev-per utarjev nam da posebno okusno meso, ki do eče boljše ceno nego pri pisanju s koruzo. Tudi mlečnost pri kravah pospešuje. Poklada se zdrobljen ali zmečkan, ne pa kuhan. Večkrat nadomestuje tudi oves pri konjih. Tako je znano, da Arabci krmijo svoje znamenite kon'e pretežno z ječmenom. Konjem ga pokladamo ce'leša, toda ne takoj, ko smo jih napojili, ampak ne koliko časa potem, drugače lahko nastopi kolika.

Rž spada tudi med zrnja, ki imajo več beljakovin, zato lahko de'no nadomesti oves. Tako so n. pr. do gnali poskusi, da so konji, krmljeni z ržo, manj naporno delali nego oni, ki so dobili oves. Vz'ic temu ne smemo konjem pokladati preveč rzi, kajti lahko nastopi kolika. Nikdar pa ni pripo'ojljivo jim dajati samo rž, ampak vedno le mešano z ovsem. Mlada živina č'obro izkoristi rž, ki jo damo zdrobljeno ali zmleto med ostalo krmo. Bo'je je vsekakor mešano nego samo.

Pšeniča je kot krma manj prikladna, pri perutnini pa mnogo za'eže. Ima sicer obilo škroba, toda le malo beljakovin, zato se v splošnem le malo krmi ostali živini, edino tedaj, če je zelo poceni.

Napajanja živine z vodo ne smemo pozabiti. Porebno važno je pravilno napajanje pozimi. Najboljše

je, če ženemo živino na vodo, ker pride tako enkrat ali dvakrat na dan na sveži zrak. Pri tem se napi'e vode iz vodovoda, ki ni nikdar tako h'adna, kakor stoječa voda. Če pa moramo napajati v hlevu, te'aj je paziti, da voda ni premrzla. To se takoj pozna pri molži, ker dajo krave manj mleka. Razen tega se živali rade prehlade v želodcu in bolezen je tu. Pozimi potrebujejo živali mnogo več vode nego poleti, ker uživajo večinoma suho krmo. Zato jim jo ne smemo kratiti.

Tako smo tukaj podali neko'iko navodil o pravilnem krmljenju živali z raznimi krmili, ker je potrebno, da so si živinore'ci na jasnem, kako jih najbolje izkoristimo.

Zakaj se koni ne utrudijo, kadar stojijo

Mi vidimo konje stati na cesti in v hlevu po ure in dneve in nam gotovo večkrat pade na um, zakaj se konj ne utrudijo, ko stojijo. Priroda je pač ustvarila konje tako, da jih stojanje ne utrudijo in da se od dela odpočijejo, ne da bi jim bilo treba ležati. Členki konjskih nog so tako zgrajeni, da jim noge stojijo tako trdno kot stolpi brez posebnega mišičnega napora. Konjsko telo stoji na nogah kakor miza na svojih nogah. Šele pri hoji ali teku mora konj napeti svoje mišice. — Večina konj pa leži ponoči v hlevu; to pa ne zato, da si odpočijejo noge, ampak vrat, ki mora nositi težko glavo. Konjska glava namreč ni kakor človeška, ki je podprta s primerno debelim in krepkim vratom, ampak konjski vrat je dolg in širok, ki potrebuje ponoči počitka svojih mišic. So pa tudi konji, ki nikdar ne ležejo, ampak spijo stoječ, pa se vendarle pri tem dobro počutijo.

Od 12 017.323 prebivalcev naše države, po ljudskem štetju iz leta 1921, je vpisanih v razne zadruga 468.213 ljudi ali 3.8%

Pošljite naročnino!

Denar.

g *Vrednost denarja 12. t. m.* V Curihu je na borzi notiral naš dinar 9.127 centimov. Na ljubljanski borzi je inozemski denar imel naslednjo veljavo: 1 angleški funt 274.58 Din, 1 ameriški dolar 56.45 Din, 1 holandski goldinar 22.77 Din, 1 nemška marka 13.46 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 madžarska penga 9.87 Din, 1 avstrijski šiling 7.95 Din, 1 belgijski belg 7.89 Din, 1 italijanska lira 2.96 Din, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 češka krona 1.67 Din. — Promet z devizami na ljubljanski denarni borzi je bil v zadnjih tednih, ker so bili prazniki, bolj pičel, vendar je dosegel približno isto višino kot lani ob istem času. Opozarjamo, da veljajo naveden cene le za borze, kjer kupčujejo z velikimi vsotami. Za male vsote in pri denarnih zavodih so cene nekoliko nižje.

Cene

g *Ljubljanska blagovna borza.* Položaj pri žitnih cenah je precej stalen, vendar je na ljubljanski borzi primeroma malo zaključkov. Ponudbe za žito in druge deželne pridelke veljajo franko vsaka slovenska železniška postaja v vagoških pošiljkah, plačljivo v 30 dneh. Cene so naslednje. Pšenica, baška, potiska 80-81 kg težka po 205—207.5 Din za 100 kg, srbobranska 79-80 kg težka in gornjebaška 200—202.5 Din, baranjsko 79-80 kg 185—187.5 Din, baška, okolica Sombor, po 177.5—180 Din; ječmen baški, ozimni, 65-66 kg po 155—157.5 Din; oves baranjski 195 do 197.5 Din; koruza, baška, stara, po 150—152.5 Din, baška, nova, umetno sušena po 142.5—145 Din, po navadni voznini po 147.5—152 Din, času primerno suha 140—142.5 Din; moka, banaška »0« po 340—345 Din.

g *Žitni trg.* Položaj na žitnem trgu v naši državi je v glavnem nespremenjen in cene so precej trdne. Dovozi pšenice so slejkoprej izredno slabi, ker je malo razpoložljivega

blaga. Po cenitvah je doslej Privilegirana izvozna družba izvozila okrog 10—12.000 vagonov pšenice. Na trg koruze vpliva tudi sijajna letina koruze v Argentini. Naš izvoz je bil sicer do sedaj znaten, vzlic temu imamo še vedno dosti razpoložljivega blaga za izvoz. — Padeč cen pšenice na izvoznih borzah je povzročila obilna argentinska letina pšenice, medtem ko so prenehali dovozi ruske pšenice na evropska tržišča takoj, ko je nastopila zima. Argentinska vlada objavlja sedaj cenitev letine 1930-31, ki znaša za pšenico 73.8 milijonov meterskih stotov, to je skoraj še enkrat toliko kakor v letu 1929-30; za ječmen 4.3 milj. stotov (četrtno več kot lani) in za oves 10.5 milj. stotov (isto kot lani).

g *Neuspeh žitne bitke v Italiji.* Kakor poročajo iz Italije, je generalni direktor carin objavil zanimive podatke o uvozu žitaric v Italijo. V mesecu decembru 1929 l. je bilo uvoženih v Italijo 415.165 stotov žita, 1930 pa 1.551.665 stotov, torej lani za 1.136.500 stotov več nego predlanskem. V časovnem razdobju julij—december 1929 se je uvozilo skupno 3.361.747 stotov, v istem razdobju 1930 pa 10.131.878 stotov, torej več 6.770.131 stotov žita. — Te številke dokazujejo popoln neuspeh tako zv. žitne bitke, ki jo je Mussolini uvedel z namero, da bo doma pridelal toliko, da mu ne bo treba ničesar uvažati. Z nasiljem se tudi iz zemlje ne da spraviti več pridelkov kakor je sploh mogoče.

g *Tržišče jajc.* Med prazniki je trgovina z jajci popolnoma mirovala. Sedaj pa opažamo živahnije povpraševanje iz inozemstva. Ker je nastopilo zimsko vreme in ker bo hladilno blago kmalu pošlo, so se cene tudi bolj učvrstile. Povpraševanje po blagu ni samo iz Italije, ampak tudi iz Švice, ki v zadnjem času ni kazala posebnega zanimanja za naše blago. — Na berlinskem tržišču so v zadnjem tednu notirala jugoslovanska jajca 9 in četrť do 10 pfenigov fran-

ko meja, neocarinjena, nasproti 9 in tričetrt do 10 in pol pfeniga v prejšnjem tednu.

g *Lesni trg.* Položaj na lesnem trgu je stalno neugoden in vlada na njem najhujša kriza. Vzrok tej leži v prvi vrsti v ruski konkurenci, ki meče na evropski trg v raznih državah množine raznovrstnega lesa po skrajno nizkih cenah, da ubija s tem vse inostransko kupčijo. Angleži so se temu uprli na ta način, da so pokupili v Rusiji precej lesa po primernih cenah, izgovorili so si pa, da ne smejo več Rusi pošiljati svojega blaga na angleške trge. — Francija se bori proti tej ruski konkurenci na ta način, da zahteva izpričevalo o izvozu blaga. Ta odredba je pa neprijetna tudi za nas, ker je nabava v to potrebnih potrdil zvezana z različnimi stroški in z izgubo časa. — Nemški trg nima za lesno kupčijo več posebne vrednosti, ker vlada tamkaj tako pomanjkanje denarja in tako velika brezposelnost, da o kaki stavbni delavnosti ni govora. — Najbolj brezupen je položaj v Italiji. Zaloge so sicer prazne, toda tudi kupcev ni. Kar je naročil, so ta vsa nujna, ker se nanašajo na takojšnje potrebe. Cene sicer niso neugodne, toda s plačilom so težave. Ker je položaj v Italiji skrajno kritičen, je treba opozarjati na skrajno previdnost z italijanskimi trgovci.

Živina

g *Ljubljanski živinski sejem.* Na zadnji ljubljanski sejem so prignali 198 konj, 98 volov, 59 krav, 20 telet in 117 prašičkov za rejo. Sejem je bil slab radi neugodne dobe po praznikih in so tudi cene nazadovale. Plačevali so vole prvovrstne za kg žive teže po 8.50 Din, poldebele 8 Din, vprežne 7 Din, krave, debele 5—6 Din, klobasarice 3.50—4.50 Din, teleta 10—12 Din. Prašički za rejo so dosegli ceno za komad od 160—250 Din. — Prodanih je bilo 28 konj, 31 volov, 20 krav, 12 telet in 36 prašičkov.

g *Mariborski živinski sejem.* Prignanih je bilo 10 konj, 6 bikov, 55 volov, 109 krav in 6 telet, skupaj 186 glav. Cene so bile za kg žive teže: voli po 6.25—9 Din, biki za klanje 6.50—7.50 Din, krave 2.50—7 Din, mlada živina 6—8 Din. — Prodanih je bilo 75 glav, od teh 10 za izvoz v Avstrijo. — Cene mesu: volovsko I 18—20 Din, II 16—18 Din, meso bikov, krav in telic 10—14 Din, telečje meso I 24—35 Din, II 16—20 Din, svinjsko meso sveže 15—26 Din za kg.

g *Prašičji sejem v Mariboru.* Na zadnji svinjski sejem je bilo prepeljanih 76 prašičev, ki so se prodajali po naslednjih cenah za komad: mladi prašiči, 7—9 tednov stari, 170 do 200 Din, 3—4 mesece 280—300 Din, 1 leto 900 Din. 1 kg žive teže po 8 do 10 Din, 1 kg mrtve teže 12—13 Din. prodanih je bilo 50 prašičev.

Razno

g *Samopomoč, kot zavarovalnica za živino v Laškem.* V nedeljo 14. t. m. je bila v Laškem ustanovljena zavarovalnica kot društvo Samopomoč živinorejcev za slučaj nezgod pri domačih živalih za srez Laško. Občnemu zboru je prisostvovalo nad 100 zanimaljev-živinorejcev iz vsega okraja, ki so s pazljivostjo sledili izvajanjem predlagateljev in soglasno potrdili predloženi pravilnik. Sklenilo se je, da bodo plačevali za leto 1931 za vsako zavarovano govedo po 15 Din, za mlado pod 2 leti po 10 Din, za prašiče po 5 Din. Za nabiranje članov je določenih 40 zaupnikov, ki delujejo obenem kot cenilci za poginjeno živino skupno z živinozdravnikom. Nabiranje članov traja do 28. februarja 1931. Po tem roku je pristop k Samopomoči za poslovno leto 1931 izključen. Upravni odbor vrši svoje delo za to leto brezplačno. Ker so prispevki živinorejcev za morebitno kritje odškodnin za poginule živali prenizki, bo odbor zaprosil za podporo vse pridobitvene ustanove v srezu, občine in državne oblasti. — Izvolil se je 9članski odbor

in 7 namestnikov, in sicer po enega zastopnika sedmih kmetijskih podružnic v srezu ter 7 namestnikov in dveh živinozdravnikov. Za načelnika je izvoljen g. Alojzij Šmid, posetnik v Jurklostru, za tajnika pa drž. živinozdravnik g. dr. Jerina. — Zeleti bi bilo, da pokaže ta način živinske zavarovalnice dober zgled, ki bi ga posnemali tudi drugi srez v banovini.

Z zdravnikovega zapiska

(Nadaljevanje.)

F. K. v Š. Sumenje v glavi Vas muči že 4 leta, naglušnost, vrtoglavost in časih tudi bruhanje. Vse to so znaki kronične bolezni notranjega ušesa, ki se težko popolnoma odpravi, pač pa se da doseči začasno sprostitev z vztrajnim zdravljenjem. Koristijo nekatera zdravila, časih elektriziranje, časih tudi kopeli, kakršne imate v bližini. Seve, vseh pripomočkov ne traja rabiti istočasno in tudi ne neprestano. Posvetujte se z zdravnikom, ki Vam je pri roki in držite se stalno njegovega vodstva.

A. Z. na B. Koliko let traja jetika? Oblike jetike so tako mnogovrstne in njihov potek tako različen, da je točen odgovor nemogoč. Nekatere vrste končajo človeka v nekaj tednih, druge trajajo desetletja. Poznal sem ljudi, ki so se preklali z jetiko 50 in več let in so končno podlegli — ne jetiki, marveč kakšni drugi bolezni. Najbolj pogosta je oblika kronične tuberkuloze pljuč, ki traja, kakor so ugotovili že stari grški zdravniki, tam okoli sedem let od prvega očnega izbruha bolezni do smrti. — Tekom bolezni rado izostane mesečno perilo, a ne vselji. Poznal sem bolnice, ki so imele navzlic naglemu propadanju celo močno perilo, kar je seve neug. dno znamenje.

L. P. v S. Med dajete po nasvetu babice svojemu petmesečnemu detetu žle od ročiva? Ne vem čemu, zakaj vsako početje ima svoj razlog. V vsem se držimo prirode in jo posnemajmo zlasti pri prebrani dojenčev. Otrok naj ostane v pravih razmerah na materinih prsih do devetega meseca, potem mu treba dodajati primerne deklarade. Ako nima v prejšnjih mesecih dovolj hrane pri materi, naj bo dodatek samo posnetek materinega mleka, to je kravje ali drugo mleko naj se kolikor se da zenači materinemu mleku. Vse drugo je cdveč. Med je sam na sebi dragocen kot zdravilo in hranivo. Ako je Vaš otroček nagnjen k zaprtosti, dajajte mu več tekočine, to je bolj razredčeno mleko ali pa mu dajte po drugi hrani piti vodo, oslajeno z mlečnim sladkorjem, ki ga dobite v lekarnah ali miodulnicah.

F. G. v P. Radi slabokrvnost pijete železnato kina-vino in ribje olje hkrati. Ne po-

znam Vašega stanja, mami pa, da ni treba obeh sredstev jemati istočasno, ako ni resno potrebe. V hladnih letnih mesecih (od začetka oktobra do konca aprila) jemljite ribje olje po 2 žlici na dan, in poleti, če treba, listo vino.

J. T. na P. Kopanje nog v mrzli vodi vsak večer zdravemu vajenemu človeku ne škodi, ako ima že prej nege tople. Zadožen seve prav kratka kopel. Ako pa ima noge mrzle, naj si jih kopije več časa (10–15 minut) v topli vodi, nato oblije z mrzlo in potem dobro odrgne in pusuši.

Isti. Lipov čaj daje lipovo cvetje s listim krovnim lističem na skupnem peclju, ki ga ni treba odstranjati.

A. B. v S. Glas Vam je vo'el in slaboten, pri nagli hoji se hitro upohate? Pojdite vsakakor k zdravniku, da Vam preišče srce, dihalna in zlasti nos. Morda je treba kaj popraviti, gotovo Vam naroči vztrajno vajo v hoji, glasnem govorjenju in pitju. Z resno voljo se daje doseči čuda!

F. A. v V. Kronični revmatizem v sklepih Vas nadleguje že tri leta, da ne morete več delati. Bil ste tudi že v bolnišnici radi njega, a bolezen se širi. Kaj naj Vam svetujem? Preberite večkrat spis o revmatičnih boleznih, ki je izšel v zadnjih »Domoljubnih« številkah, menim, da dobite v njem kaj uporabnega zase. Imate zdravo bivališče? Tudi glede zdravljenja in utrjevanja je tam kaj povedano, kar treba Vam vedeti. Vendar pa ne pojde brez stalnega zdravniškega vodstva.

F. Š. v P. Božjastne nagrade dobivata Vaš 6 letni sinček že od 2. leta in pa 9 mesečni otrok. Bolezen naslopa po vznemirjenju kot par trenutkov trajajoča odrevenelost. Varujte oba otroka dražil (kakor kava, čaj, opojnine), tudi navadna sol je nekaterim občutnim ljudem kvarna, zato dajajte obema neslano hrano, zaradi okusa jima dajte več sladkorja. Ali imata otroka prebavo v redu? Če Vam ta navdila ne pomagajo dovolj, spravite oba otroka k zdravniku! Zdi se mi, da listi napadi ne pomenijo prave božjasti.

J. N. v D. Dednost naduhe Vas zan'ma? Vaš oče je bil malo nadušljiv, oče deklice, ki bi jo hotel poročiti, pa je močno nadušljiv, kakšna vsoda čaka Vaše morebitne otroke? Preberite v zadnjih številkah »Domoljubca« iz prejšnjega leta spis o naduhi in sorodnih boleznih. Razvidno Vam bo kot mislečemu mladeniču vse, kar želite vedeti: dedica je dedna bolezen, naduha pa, ki ne izvira iz dušice, je navadno pridobljena bolezen. — Za letošnji predpust bo seve moj odgovor nekoliko kasen!

I. K. Radi brezinnosti — nič! Sicer pa, kateri pameten človek slepo verjame vse, kar mu obeta pretirana reklama o zdravstvenih pripomočkih, ki gotovo največ koristijo izdelovalcem, ker je na svetu toliko lahkovernih ljudi!